

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

תיכונת
ככה עולים כיתה בחיים

רמת הבחינה : יוד כיתות
מועד הבחינה : חורף תשע"ג 2013
מספר שאלון : 993100

הבנת הנקרא והבעה

יוד כיתות הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעתיים וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :
פרק ראשון : משימות במכל"ת = 70 נקודות
פרק שני : משימות בהבעה בכתב = 30 נקודות
סה"כ 100 נקודות
ג. כתבו את תשובותיכם בגוף הבחינה במקומות המיועדים לכך.
ד. כתבו בכתב ברור, ציינו סימני פיסוק. קראו את תשובותיכם ותקנו את הדרוש תיקון.
ה. אין להשתמש בחומר עזר.

פרטי מרכז ההשכלה :	ו. מלאו את הפרטים הבאים :
שם המוסד : _____	מספר נבחן : _____
שם היישוב : _____	שם נבחן : _____
שם מרכז הבחינה : _____	שם משפחה פרטי
	מס' ת"ז : <input type="text"/>

הדבק מדבקת שאלון	הדבק מדבקת נבחן
------------------	-----------------

בהצלחה !

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

לעשות את כל המאמצים / מאת מיכל חדד

1. על פי הגישה היפנית כל אדם יכול לעשות כל דבר. הצלחתו תלויה רק במאמצים שהוא משקיע ובכוח ההתמדה שלו. כדי לתאר את הגישה הזאת משתמשים ביפן הרבה מאוד במילה "גִּמְפֵּטָה". הפירוש בעברית למילה הזאת הוא: "עשה כמיטב יכולתך" או "עשה את כל המאמצים", "אל תוותר" וגם "בהצלחה". המילה "גִּמְפֵּטָה" עוזרת לנו להבין את התרבות היפנית.
2. בעיקר מקובלת ה"גִּמְפֵּטָה" בתחום החינוך. אנשי החינוך ביפן מאמינים שעצם הלמידה חשובה יותר מהתוצאות. תהליך הלמידה הוא שמפתח את התלמיד מבחינה שכלית ומבחינה חברתית. המאמץ המושקע חשוב יותר מהכשרון ללמוד, ולכן צריך לתגמל על מאמץ ולא על הישגים.
3. מכך נובע שכל הילדים יכולים להצטיין בכל מקצוע. אין ילד חלש או חזק במתמטיקה, לדוגמה, יש רק ילד שמשתדל יותר או פחות. הגישה הזאת מעודדת את התלמידים להשתדל יותר ומדרבנת אותם להתקדם.
4. לספורט על כל סוגיו שמור מקום של כבוד במערכת החינוך מגני הילדים ועד האוניברסיטאות. הוא תופס בחיי התלמידים אותו חלק המוקדש ללימודים עיוניים. היפנים מאמינים שאי אפשר לפתח את המחשבה ואת יכולת הלמידה בלי שיפור היכולות הגופניות. הספורט מאמן את התלמיד ומרגיל אותו להגדלת מאמץ בכל התחומים.
5. ביפן דואגת המדינה לא רק לרווחתם של בעלי המוגבלויות. בגלל ה"גִּמְפֵּטָה" גם הם צריכים לעשות כמיטב יכולתם ולא לוותר. יפן דוגלת בשילוב מלא של בעלי המוגבלויות בחברה והדבר מתחיל כבר בגיל צעיר מאוד: במרבית בתי הספר לומדים בכיתות הרגילות גם ילדים חרשים, אילמים, אוטיסטים או עיוורים. בעלי המוגבלויות האלה זוכים ליחס שוויוני. כך הם לומדים להתאמץ, להתמיד ולהתגבר על הקשיים שלהם בהווה ובעתיד.

6. לשילוב הזה של ילדים מוגבלים בכיתות רגילות יש תרומה נוספת: יפן היא מדינה החשופה לאסונות טבע רבים (כמו רעידות אדמה וצונאמי). כדי לעמוד מולם יש צורך בשיתוף פעולה של כולם על מנת לשרוד, להתקיים ולהתקדם. באמצעות שילוב ילדים בעלי מוגבלויות מלמדים את התלמידים כי החברה מגוונת, והכל תלויים זה בזה גם בעת צרה. למרות ההבדלים המשמעותיים אפשר לגשר על פערים ולחיות בהבנה הדדית.

7. על פי מערכת החינוך היפנית תפקידו של בית הספר אינו רק ללמד אלא גם לעזור לעצב את האדם ולפתח את אישיותו ואת אופיו. כדי לעשות זאת צריכה מערכת החינוך להכיר גם את חייו הפרטיים של התלמיד ולהתערב בהם. למרות ההתנגדות להתערבות הזאת טוענת מערכת החינוך כי יש לכך הצדקה. גם היא כמו מילת הקסם "גִּמְפֵּטָה" מבטיחה כללי התנהגות אחידים לכל הילדים בלי קשר לרקע המשפחתי שלהם. בסופו של דבר עתידו של תלמיד ביפן תלוי אך ורק במאמציו וביכולת ההתמדה שלו.

על-פי "מסע אחר"

4 בספטמבר 2011

פרק ראשון משימות במכל"ת (70 נקודות)

קראו את הטקסט המצורף, עיינו בכל השאלות, ורק אחר כך ענו עליהן.
הקפידו לענות על מספר השאלות הנדרש.

תוכן (20 נקודות)

ענו בלשונכם על חמש שאלות (1-5). מותר להעתיק מושגים. (לכל שאלה 4 נק')

1. מה פירוש המילה היפנית "גִּמְבֵּטָה"? (4 נק')

---

2. בפסקה 2 כתוב: " ביפן מאמינים שעצם הלמידה חשובה יותר מהתוצאות."
מדוע? (4 נק')

---

3. בפסקה 4 כתוב: " לספורט ... שמור מקום של כבוד במערכת החינוך..." (4 נק')
ציינו שתי סיבות לכך.

א. _____

ב. _____

4. איך מתייחסים בבתי הספר ביפן אל בעלי מוגבלויות? (4 נק')

---

5. מדוע מתערבת מערכת החינוך ביפן בחיים הפרטיים של התלמידים? (4 נק')

לשון (22 נקודות)
ענו על שאלות 6-8

6. בחרו שש מילים מתוך הרשימה שלפניכם. כתבו כל מילה במשפט שלכם או הסבירו אותה במילים שלכם. (כל משפט 3 נקודות, סה"כ: 18 נקודות)

א. גישה (פסקה 1)

ב. לתגמל (פסקה 2)

ג. יכולות גופניות (פסקה 4)

ד. דוגלת (פסקה 5)

ה. מגוונת (פסקה 6)

ו. מדרבנת (פסקה 3)

ז. לשרוד (פסקה 6)

ח. הצדקה (פסקה 7)

---

7. מה תפקיד המרכאות במילה "גִּמְבֹּטָה" (פסקה 1)? (2 נק')

---

8. בפסקה 5 כתוב: "ביפן דואגים לא רק לרווחתם של...".

הפירוש של לרווחתם הוא: (סמנו) (2 נק')

א. לנוחיות שלהם

ב. לרוחות שלהם

ג. לתחנות שלהם

כוונה (12 נקודות)

ענו על השאלות 9-11 (לכל שאלה 4 נקודות)

9. מהי מטרת הטקסט? (4 נק')

---

10. בפסקה 6 כתוב: "יפן חשובה לאסונות...".

למה הכוונה ב"חשובה"? (סמנו) (4 נק')

א. אין לה תשובה

ב. יש לה כיסוי

ג. אין לה הגנה

11. למה הכוונה ב"לגשר על הפערים" (פסקה 6) ? (סמנו)

א. לעבור את הנהר

ב. לתת כסף לעניים

ג. לבטל את ההבדלים

(4 נק')

מבנה (16 נקודות)

ענו על שאלות 12-15 (לכל שאלה 4 נקודות)

12. א. מהו סוג הקשר בין "...ובכוח ההתמדה שלו" לבין "כדי לתאר את הגישה

הזאת..." (פסקה 1)

• תוספת

• תכלית (מטרה)

• ניגוד (2 נק') _____

ב. נמקו: (כתבו את המילה המתאימה) (2 נק') _____

13. מהו הנושא המשותף לפסקות 5 ו-6 ? (4 נק')

---

14. א. מהו סוג הקשר בין פסקה 2 לפסקה 3?

(2 נק') _____

ב. נמקו: (כתבו את המילה המתאימה) (2 נק') _____

15. למי מכוונים הרימוזים הבאים: (4 נק')

א. הוא תופס בחיי התלמידים... (פסקה 4) _____

ב. בגלל ה"גמבטה" גם הם צריכים... (פסקה 5) _____

ג. כדי לעמוד מולם... (פסקה 6) _____

ד. ...וביכולת ההתמדה שלו (פסקה 7) _____

